

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษา ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยเรียงลำดับ
ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
2. เพื่อหาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
3. เพื่อหาสมการพยากรณ์การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กรอบแนวคิดการวิจัยเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ได้แก่ปัจจัยที่สัมพันธ์ด้าน

ผู้บริหารปัจจัยด้านครูผู้รับผิดชอบ, ปัจจัยด้านผู้ปกครองนักเรียน และระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. ประชากร ครูผู้รับผิดชอบ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง จำนวน 360 คน
3. กลุ่มตัวอย่าง ครูผู้รับผิดชอบ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่าง ครูผู้รับผิดชอบ จำนวน 189 คน เพื่อเป็นตัวแทนที่ดีของประชากรผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้จำนวน 200 คนซึ่งมากกว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยปรับปรุงและพัฒนาจากการศึกษาเอกสารของไพศาล วรรคำ,(2552) ภัทรา นิคมานนท์ (2544) และงานวิจัยของสุริยา บุญเลิศ (2550) ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ตัวเลือกตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งแยกดังนี้

1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร
  - 1.1 ด้านภาวะผู้นำ จำนวน 10 ข้อ
  - 1.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ จำนวน 10 ข้อ
  - 1.3 ด้านลักษณะแรงจูงใจ จำนวน 9 ข้อ
  - 1.4 ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล จำนวน 10 ข้อ
2. ปัจจัยด้านครูผู้รับผิดชอบ
  - 2.1 ด้านขวัญและกำลังใจ จำนวน 10 ข้อ
  - 2.2 ด้านเจตคติ จำนวน 10 ข้อ
3. ปัจจัยด้านผู้ปกครองนักเรียน
  - 3.1 ด้านการมีส่วนร่วม จำนวน 10 ข้อ
4. การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจำนวน 40 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทั้งหมด 200 ชุด ได้รับกลับคืนและมีความสมบูรณ์ 200 ชุด ได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ
2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน ด้านผู้บริหาร ด้านครู ผู้รับผิดชอบ ผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ ภาวะผู้นำ การมี มนุษยสัมพันธ์ แรงจูงใจ การนิเทศ ติดตามและประเมินผล ด้านขวัญและกำลังใจ ด้านเจตคติ การมีส่วนร่วม และการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 สรุปผลดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน ด้านผู้บริหาร ได้แก่ ภาวะผู้นำมีมนุษยสัมพันธ์ แรงจูงใจ และด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ด้านครูผู้รับผิดชอบที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน ได้แก่ ด้านขวัญและกำลังใจ และด้านเจตคติ และผู้ปกครองนักเรียนที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน คือการมีส่วนร่วมสรุปโดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านแรงจูงใจด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล และด้านเจตคติ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านขวัญและกำลังใจ ด้านการมีส่วนร่วม
3. สมการพยากรณ์ การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 การสร้างสมการพยากรณ์ที่ส่งผลต่อ

การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ได้แก่ ภาวะผู้นำ (X_1) การมีมนุษยสัมพันธ์ (X_2) แรงจูงใจ (X_3) การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล (X_4) ปัจจัย ด้านครู ผู้รับผิดชอบ ขวัญและกำลังใจ (X_5) เจตคติ (X_6) ปัจจัยด้านผู้ปกครองนักเรียน การมีส่วนร่วม (X_7) และการดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Y) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนพยากรณ์ใน รูปคะแนนดิบ ตามลำดับดังนี้ .508, .553, .496, .648, .175, .261, .161 และ 1.00

ค่าคงที่ของสมการในรูปคะแนนดิบ เท่ากับ 1.638 เขียนในรูปสมการได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.638 + 0.406x_4 + 0.206x_2$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_y = 0.491z_{x_4} + 0.246z_{x_2}$$

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 อภิปรายผลดังนี้

1. การศึกษาระดับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการศึกษาพบว่าระดับการดำเนินงานด้านผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านครูผู้รับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารได้ให้ความสนใจ เอาใจใส่ ติดตามดูแลอย่างใกล้ชิดกับครูที่รับผิดชอบ พบปะครูทุกท่านและนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โดยการพูดคุยสนทนา เพื่อหาข้อมูล แนวทางและวิธีการดูแลช่วยเหลือครูผู้รับผิดชอบได้เอาใจใส่นักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มที่มีปัญหาทางการเรียน และปัญหาทางด้านพฤติกรรม เพราะครูเป็นผู้มีความสำคัญต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีศักยภาพซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนาสังคม และประเทศชาติให้เจริญ กอปรกับครูต้องมีใบประกอบวิชาชีพครูตามพระราชบัญญัติครูและบุคลากรทางการศึกษาพุทธศักราช 2547 ส่วนผู้ปกครองนักเรียน ได้ให้ความร่วมมือกับครูผู้รับผิดชอบในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูที่ได้เข้าเยี่ยมบ้าน ติดตามนักเรียนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ

นักเรียน เพื่อหาแนวทางในการช่วยเหลือ แก่ใจนักเรียนที่มีปัญหาให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เป็นคนดีอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูศิลป์ คงตะไไ (2552 : 87) เรื่อง การศึกษากระบวนการ และปัญหาการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มมีปัญหาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) (S.D = .55) โดยเรื่อง ที่มีการช่วยเหลือมาก 3 ลำดับแรกคือ การค้นหานักเรียนที่มีปัญหาการดำเนินการโดยครูประจำชั้น การดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนชายและหญิงด้านผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ ($\bar{X} = 4.77, 4.30$ และ 4.23 S.D = .48, .79 และ .83) งานวิจัยของ เกตุแก้ว หาญเชิงชัย (2551 : 95) เรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนพรเจริญวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 3 โดยใช้กระบวนการนิเทศภายในและการกำกับติดตามแบบมีส่วนร่วม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศ กำกับ ติดตาม การพัฒนาการปฏิบัติงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์มากขึ้นสามารถแก้ไขปัญหาการเรียนของตน ได้โดยเฉพาะนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีปัญหาก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับมากยิ่งขึ้น หลังการพัฒนาอยู่ในระดับน้อยมากและงานวิจัยของ ชยานนท์มูลพิมพ์ (2550 : 60-72) เรื่อง การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านจำนวน 5 ด้านมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ จรรโลง ธนกัญญา (2549:64-85) เรื่องการศึกษาการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้น3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าที่มีความเชื่อมั่นทั้งหมดเท่ากับ .90 ผลการวิจัยพบว่า การประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวม มีระดับของผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.88$) และงานวิจัยของ สลิต ชนะชัย (2546 : 85-95) เรื่อง การจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนยางชุมน้อยพิทยาคมจังหวัดศรีสะเกษ การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้เครื่องมือ 3 ชนิดคือแบบสำรวจผลการคัดกรองนักเรียน แบบสำรวจการใช้กิจกรรมตามกระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และแบบสำรวจการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีปัญหาก่อน

การพัฒนาอยู่ในระดับมากอย่างยิ่ง หลังการพัฒนาอยู่ในระดับน้อยมาก การปฏิบัติตามกระบวนการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากอย่างยิ่ง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจของบุคลากรอยู่ในระดับมาก

2. การศึกษาปัจจัย ที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งผลต่อการดำเนินด้านผู้บริหาร ได้แก่ การมีมนุษยสัมพันธ์ การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ด้านครูผู้รับผิดชอบ ได้แก่ ขวัญและกำลังใจ และเจตคติ ด้านผู้ปกครองนักเรียน การมีส่วนร่วม ผลจากการศึกษาพบว่า ระดับปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะปัจจัยกระตุ้นให้บุคลากรปฏิบัติงานได้บรรลุผลตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของผู้ปฏิบัติงานได้วางแผนการดำเนินงานอย่างรอบคอบ และสามารถปฏิบัติได้จึงทำให้ระบบการทำงานมีกรอบทิศทางที่ชัดเจน การนิเทศกำกับ ติดตามและประเมินผลการทำงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมรรถชัย ศิริกุล (2552 : 82) เรื่อง การปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จากแบบสอบถามผลการศึกษาพบว่าผู้บริหาร โรงเรียนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 อยู่ในระดับมาก ทั้งโดยรวมและรายด้านครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ด้านปัจจัยอยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้านและสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรโลง ธนกัญญา (2549 : 128) เรื่อง การประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผลการศึกษาพบว่ามาตรฐานด้านปัจจัยการประกันคุณภาพตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าระดับการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก ดังนี้ ผู้บริหารให้ความสำคัญและเป็นผู้ดำเนินการอำนวยการระบบ ($\mu = 4.19$) ครูมีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้านเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ($\mu = 4.15$) ครูมีความรับผิดชอบ ยุติธรรม และวิจารณ์งานในการรักษาความลับของนักเรียน แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบได้ตระหนักและเห็นความสำคัญในชีวิตของนักเรียนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาทางด้านการเรียน เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สามารถ

ดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ทางโรงเรียนได้นำเอานโยบายระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแนวทางในการปฏิบัติในการดำเนินงาน มีกรอบทิศทางที่ชัดเจน การกำกับ นิเทศ ติดตามและประเมินผลในการทำงาน ทั้งระดับโรงเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา จึงเป็นไปอย่างต่อเนื่องเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. สมการพยากรณ์การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านผู้บริหาร ได้แก่ ภาวะผู้นำ มนุษยสัมพันธ์ แรงจูงใจ การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ปัจจัยด้านครูผู้รับผิดชอบ ได้แก่ ขวัญและกำลังใจ เจตคติ และปัจจัยด้านผู้ปกครองนักเรียนการมีส่วนร่วม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .161 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสามารถในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 45.40 ทั้งนี้เนื่องมาจากการดำเนินงานของครูเกิดจากแรงกระตุ้นและสาเหตุต่าง ๆ ในการดำเนินงานบุคคลแต่ละคนจะแสดงพฤติกรรมในการปฏิบัติงานต่างกัน ส่วนหนึ่งเป็นผลเนื่องมาจากแรงจูงใจ มนุษยสัมพันธ์ การนิเทศ ติดตามและประเมินผล ขวัญและกำลังใจ ความก้าวหน้าให้กับครูผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน มีขวัญและกำลังใจอันเกิดจากแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเขาอาจทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจในการปฏิบัติงานเป็นผลให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเกิดประสิทธิภาพสูงซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ราชัน อาจวิชัย (2548 : 101) กล่าวว่า ตัวแปรที่กลุ่มครูในสังกัดโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลสำเร็จได้ร้อยละ 62.1และงานวิจัยของ อินธนา มงคลสินธุ์ (2548 : 93-94) พบว่าตัวแปรที่ร่วมพยากรณ์ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถพยากรณ์ความพึงพอใจได้ร้อยละ 44.50 การวิจัยครั้งนี้ พบว่า มีตัวแปร 2 ตัว ที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ การนิเทศ ติดตามและประเมินผล และมนุษยสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากตัวแปรอีก 5 ตัว ที่นำมาศึกษา มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและมีความสัมพันธ์กันสูง จึงทำให้มีอำนาจในการจำแนกกลุ่มต่ำไม่มีความความสัมพันธ์ในการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นข้อเสนอแนะทางการศึกษาของโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จึงมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

จากการวิจัยครั้งนี้ ผลที่ได้จากปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานตามระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมทุกปัจจัยอยู่ใน ระดับมากดังนั้นเพื่อเป็นการช่วยเหลือและให้การสนับสนุนโรงเรียนให้มีการดำเนินงานตาม ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีคุณภาพ ประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลและประสบผลสำเร็จ ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

ระดับโรงเรียน

1. ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบและครูแนะแนวควรวางแผนการดำเนินงาน ร่วมกัน เพื่อสนองนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการ ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนครบวงจร
2. โรงเรียนควรมีการปฏิบัติกรวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับ การดำเนินงานตามระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับครูทุกคนและนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการ เก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคลเพื่อนำไปใช้ในการคัดกรองนักเรียน กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง อย่างน้อย 3 ด้าน คือ ด้านการเรียน ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว
3. โรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียนให้ ความร่วมมือในการติดตาม ช่วยเหลือ การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่าง ใกล้ชิด
4. โรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียนควรมีการประชุมปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ อย่างน้อยภาคเรียนละหนึ่งครั้ง
5. โรงเรียนควรมีการประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทุกสิ้นปี เพื่อนำผลการประเมิน ไปปรับปรุง แก้ไข นำไปใช้ในปีต่อไป จึงจะทำให้ระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นที่เชื่อถือ ยอมรับของผู้ปกครองและสังคมได้
6. โรงเรียนควรจัดกิจกรรม เข้าค่ายพุทธธรรมปีละหนึ่งครั้ง เพื่ออบรมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เพื่อช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนได้

7. การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลจะให้เกิดผลสำเร็จในการทำวิจัยปฏิบัติการของครูผู้รับผิดชอบทุกคนในขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1. จัดประชุม อบรม เชิงปฏิบัติการการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบเพื่อนำไปใช้ปฏิบัติการได้ถูกต้อง
2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการระดับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำช่วยเหลือการดำเนินงานครูผู้รับผิดชอบใน โรงเรียน
3. สนับสนุนงบประมาณเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินการ ได้อย่างเหมาะสม
4. ประเมินผลการปฏิบัติการจากการรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเมื่อสิ้นปีเป็นภาพรวมของเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขในปีต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่สัมพันธ์ที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. ควรมีการศึกษาและปรับปรุงปัจจัยที่ไม่ส่งผลที่เป็นผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินการ ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้รับผิดชอบ ด้านผู้ปกครองนักเรียนเพื่อปรับปรุงแก้ไข เพราะปี 2553 - 2554 เป็นปีแห่งการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างรอบด้าน
3. ควรมีการอบรม ให้ความรู้ความเข้าใจกับผู้ให้ข้อมูลเพื่อจะได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง
4. ควรมีการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ให้กับนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
5. ควรมีการศึกษากิจการกิจการกรมการมีส่วนร่วม โดยการศึกษาวิจัยปฏิบัติการใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2